bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: ***KZ45VPY00102718***
2019

БӨЛІМ: МАТЕМАТИКА

ҚМЖ: жай бөлшектерді қосу және азайтуға есептер шығару

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
19.04.2019	https://bilimger.kz/56035/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: 5.2А . Жай бөлшектерге амалдар қолдану	**Мектеп:** «Жансүгіров атындағы орта мектебі» КММ	
Күні: 15.11.2018	**Мұғалімнің аты-жөні:** Жауынбаева Н.Т	
Сынып : 5 «А»	**Қатысқандар саны:**	**Қатыспағандар саны:**

Сабақтың тақырыбы	Жай бөлшектерді қосу және азайтуға есептер шығару
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары	5.1.2.17 бөлімдері бірдей бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 5.1.2.18 бөлімдері әртүрлі бөлшектерді қосу және азайтуды орындау 5.1.2.19 натурал саннан жай бөлшекті азайтуды орындау;
Сабақ мақсаттары	Барлық оқушы: жай бөлшектерді қосып, азайта алады Басым бөлігі: жай бөлшеткреді қосу білімдерін теңдеуді шешуде қолдана алады Кейбір оқушылар: мәтінді есептерді түсіндіріп, шығара алады
Жетістік критерийлері	-бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосады, азайтады -бөлімдері әртүрлі бөлшектерді қосады, азайтады -теңдеудің түбірін таба алады -мәтінді есептерді шығара алады
Тілдік мақсаттар	**Пәнге тән лексика мен терминология:** -жай бөлшектерге арифметикалық амалдар қолдану алгоритмін түсіндіре алады **Диаалог пен жазу үшін пайдалы сөз тіркестері:** -бөлімдері бірдей екі бөлшекті қосу (азайту) үшін, … керек; -бөлімдері әртүрлі екі бөлшекті қосу (азайту) үшін, … керек; -бірінші бөлшектің толықтауыш көбейткіші… болады
Құндылықтарды дарыту	«Туған жер» бағдарламасы Еліміздің Астанасы Астана қаласына саяхат жасау арқылы (Астана қаласы туралы кейбір мәлімет беру арқылы) отанға деген патриотық сезімдерін ояту.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Пәнаралық байланыстар	Тарих, тұрмыста
АКТ қолдану дағдылары	Интербелсенді тақта
Бастапқы білім	Жай бөлшектерді ортақ бөлімге келтіру, теңдеу, тік төртбұрыш

Алматы облысы ,Ақсу ауданы, Қызылағаш ауылы «Жансүгіров атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің математика пәнінің мұғалімі Жауынбаева Назира Токтасыновна

Сабақ барысы:

Сабақтың жоспарланған кезеңдері	**Сабақтағы жоспарланған іс-әрекеттер**	**Ресурстар**
Сабақтың басы **Тақырыпты ашу кезеңі. (3 минут)** **(2 минут)** **<u>Тақырыпты ашу:</u>** **(3 минут)**	<u>1. Ұйымдасиыру кезеңі.</u> "Жүректен — жүрекке" психологиялық дайындық . Оқушылар қағаздан жасалған жүректі ұстап тұрып, сұрақтарға жауап береді. — *Әрбір адам?* *– Туысым, досым, жұрағат,* — *Әрбір сабақ?* *– Үйрену, ұғу, ұлағат.* — *Әрбір ісім?* *– Тірлік, тірек, адамдық,* — *Әрбір сөзім?* *– Бірлік, шындық, адалдық* *Балалармына сөздерді не үшін қарастырдық?* *Ия дұрыс айтасыңдар сабақты жақсы оқуымыз керек.Жақсы оқуды мақсат етіп қойсақ өзіннің бас пайдан үшін емес елімізге пайдасын тигізу үшін оқуымыз керек. Елдің қамын ойлау үшін бізде қандай сезім болу керек? Бүгін балалар еліміздің астанасы Астанаға саяхатқа аттанамыз. Ең алдымен өздерін үйде дайындап келген құжаттарының дұрыстығын тексереміз.* *№1. «Темір жол вокзалы» аялдамасы.* *Оқушылар үйден дайыындап келген Астанадағы «Нұрлы жол » темір жол вокзалы туралы қысқаша мәлімет береді.* <u>2.Үй жұмысын тексеру</u>: №507 **Сәйкестендір:** 1) 1) 2) 2) 3) 3) 4) 4) 5) 5) 6) 6) 7) 7) 8) 8) Дискрипторлары: -теңдеудегі белгісізді табу өрнегіні таба алады (белгісіз қосылғышты, белгісіз азайғышты, белгісіз азайтқышты) -жай бөлшектерді қосу және азайту ережелерін қолданады -теңдеуді тексеруді орындайды №506 Домбыраның басы (құлағы) , мойны м, шанағы м. Домбыраның ұзындығы неше метр? **Жауыбын таңда:** а) м; ә) м; с) 1 м Дискрипторлары: -есеп шартына байланысты өрнек құрастырады; -бөлімдері әртүрлі бөлшектерді қосып, өрнектің мәнін табады **<u>Тақырыпты ашу:</u>** Оқушылар тапсырмаларды ауызша есептеу арқылы сабақтың тақырыбын табады және есеп шығара отырып ережесесін аята кетеді. Айтылатын ережелер: -бөлімдері бірдей бөлшектерді қосу үшін….. -бөлімдері әртүрлі бөлшектерді қосу үшін… -натурал саннан жай бөлшекті азайту үшін… 1) 1) . Т 2) 2) . Л 3) 3) . У 4) 4) . Қ 5) 5) . А 6) 6) . Й Қайталау деген сөз шығады Мұғалім сұрақ қояды: Балалар неліктен қайталау деген сөз шықты? Бүгінгі сабағымыздың тақырыбы қандай деп ойлайсыңдар? Сөйтіп сабақтың мақсатын анықтаймыз. *Дискрипторлары:* -жай бөлшекті азайту және қосу ережесін білемін -дұрыс есептеу жүргіземін Топқа бөліну: Санау арқылы 5 топқа бөлу. №1 купе; №2 купе, №3 купе, №4 купе, №5 купе	 Интербелсенді тақта, қағаздан қиылған жүректер Тақтада плакатқа есептер жазылады

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

<table>
<tr>
<td>

Сабақтың ортасы

Топпен жұмыс (16 минут)

Жұппен жұмыс
(6 минут)

Топпен жұмыс
(6 минут)

Жеке жұмыс
(4 минут)

</td>
<td>

<u>«Постермен жұмыс»</u>

<u>№2. Ханшатыры аялдамасы</u>.
<u>1-ші купе:</u>
№514.
Ыдыстағы сүттің і құмыраға құйылды, банкаға құйылды, кесеге құйылды.Ыдыста алғашқы сүттің қандай бөлігі қалды? Әлде ыдыстағы барлық сүт құйылып алынды ма?
Шешуі.
Ыдыстағы сүт қанша?
Құмыраға қанша бөлігі құйылды?
Банкаға қанша бөлігі құйылды?
Кесеге қанша бөлігі құйылды?
Қанша бөлігі құмыраға, банкаға , кесеге құйылды?
Ыдыста сүттің қанша бөлігі қалды?
Жауабы: ыдыста сүт қалмады.

<u>2-купе:</u>
Қалаға келген туристердің ағылшын тілін біледі, неміс тілін біледі. Қалаған келген туристердің неше бөлігі ағылшын тілін де, неміс тілін де біледі?
Шешуі
Қалаға келген туристер саны нешеге сәйкес?
Туристердің неше бөлігі ағылшын тілін білмейді?
Туристердің неше бөлігі неміс тілін білмейді?
Туристердің неше бөлігі ағылшын тілін де, неміс тілін де білмейді?
Туристердің неше бөлігі ағылшын тілін де , неміс тілін де біледі?
Жауабы: .
<u>3-купе.</u>
№516.
Сканерде шығарманың бірінші сағатта сінің, екінші сағатта інің көшірмесі дайындалды. Қалағаны үшінші сағатта көшірілді. Сканерде үшінші сағатта шығарманың қандай бөлігі көшірілді?
Шешуі:
Шығарманың барлық беті қандай санға сәйкес?
Бірінші екінші сағатта шығарманың қандай бөлігі терілді? Қандай бөлігі терілмеді? Үшінші сағатта шығарманың қандай бөлігі терілді?
Жауабы:
4-ші купе
№517
Марат екі балық аулап алды. Бірінші балықтың массасы , ал екінші балық одан кг жеңіл. Марат барлығы неше килограмм балық аулап алды?
Шешуі:
Бірінші балықтың массасы:
Екінші балықтың массасы –
Барлығы неше килограмм балық?
Жауабы: кг.
5-ші купе
Жолаушы бірінші күні барлық жолдың -ін жүрді, екінші күні -ін жүрді. Қалаған бөлігін үшінші күні жүрді. Жолаушы үшінші күні барлық жолдың неше бөлігін жүрді?
Шешуі:
— Барлық жүру керек жолды қандай санмен өрнектеледі?
-Жолаушы екі күнде барлық жолдың неше бөлігін жүрді?
-Жолаушы үшінші күні барлық жолдың неше бөлігін жүрді?
Жауабы: .
Дискрипторлары:
-есептің шарты бойынша өрнек құрастырады
-бөлімдері әртүрлі жай бөлшектерді қосу және азайтуды орындайды.
-натурал саннан жай бөлшекті азайтуды орындайды
Топтық жұмыстың белсенділігін бағалау кестесі:
«Светофор» әдісі арқылы топтағы оқушылар өздерін өздері бағалайды
Қызыл түс: Маған топта жұмыс жасаған ешқандай өзгеріс әкелмеді
Сары түс: Топтағы жұмыста біраз қиналдым, бірақ қиындықты еңсердік
Жасыл түс: Топтағы жұмыста үйрету арқылы өзі біліктілігімді көтердім

№3 Думан аялдамасы
<u>«Лабиринт» ойыны</u> (Жұппен жұмыс)
Жоғарғы сол жақтағы бұрыштан төменгі оң жақтағы бұрышқа кестенің жанында жазылған сан шығатындай жолды табыңыз. Оңға қарай қозғалғанда сандар қосылады, ал төмен қарай қозғалғанда сандар азайтылады.
1-кесте

<table><tr><td></td><td></td><td></td><td rowspan="2"></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr></table>

2-кесте

<table><tr><td></td><td></td><td></td><td rowspan="2"></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>

3-кесте

<table><tr><td></td><td></td><td></td><td rowspan="2"></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>

Дискрипторы:
-нәтижеге жету жолын тауып, өрнек құрастырады
-жай бөлшектерге амалдар қолданады

№4 Бәйтерек аялдамасы
«Пазлдарды жинау» (топтық жұмыс) Қобдишадан оқушылар қарамай бір сұрақ таңдайды. Нөмірленген теңдеулер берілген. Есептің жауабына бояудағы белгілі бір түс сәйкес келеді. Есептеулерді орындап болған соң,пазлдарды қосады
1-тапсырма.
1. Қ4. қоңыр
2. Ж 5. сары
3. Көк

<table><tr><td>5</td></tr></table>
<table><tr><td>3</td></tr></table>
<table><tr><td>4</td></tr></table>
<table><tr><td>1</td></tr></table>
<table><tr><td>2</td></tr></table>

Дискрипторлары:
-теңдеудің белгісіз компонентін табу өрнегін жазады
-есептеуді дұрыс орындайды

Тапсырма (Өзіндік жұмыс)
<u>Бағалау критерийі:</u> жай бөлшектерді қосып, азайта аламын
Амалдарды орындаңыз:

2)
3)
Жауаптары
Дискриптор:
— бөлімдері бірдей бөлшектерді қоса аламын
-бөлімдері әртүрлі бөлшектерді азайта аламын
-қажет болған жағдайда амалдардың орындалу ретін анықтайды

</td>
<td>

Плакатқа жазылған мәтінді есептер сұрағы, қағаздан жасалған, қызыл, жасыл, сары түсті дөңгелектер

</td>
</tr>
</table>

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Сабақтың соңы (5 минут)	Рефлексия. Ауызша. «Серпілген сауал» әдісімен кері байланыс алу Үй тапсырмасын беру: № 521, №522	

Саралау-оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз ба? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлап отырсыз?	Бағалау-оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасының сақталуы
Көңіл-күйлерін анықтау, сұрақтар қою. Қабілеті жоғары оқушылар мәтінді есептерді шығару арқылы, тест тапсырмаларын орындауда, өзгелерге үйрете алу дағдыларын байқау арқылы	Жеке деңдейлік тапсырмалар арқылы	Нұсқаулыққа сәйкес
Сабақ бойынша рефлексия 1.Сабақ мақсаттары/ оқу мақсаттары дұрыс қойылған ба? …………………… 2.Оқушылардың барлығы оқу мақсатына қол жеткізді ма?…………………… 3.Жеткізбесе, неліктен? …………………………………………… 4.Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ма?…………………………… …………………………………………… 5.Сабақтың уақыттық кезеңдері сақталды ма? …………………………… …………………………………………… 6.Сабақ жоспарынан қандай ауытқулар болды, неліктен? …………………… …………………………………………… ……………………………………………………………………………		
Жалпы баға Сабақтың жақсы өткен екі аспектісі (оқыту туралы да, оқу туралы да ойланыңыз)? 1: 2: Сабақты жақсартуға не ықпал ете алады (оқыту туралы да, оқу туралы да ойланыңыз)? 1: 2: Сабақ барысында сынып туралы немесе жекеленген оқушылардың жетістік/ қиындықтары туралы нені білдім, келесі сабақтарда неге көңіл бөлу қажет? ……………………………………………………………………………		

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.